

0:2 = 0

מאת ישראל לנדריס

מי שזוכר את הרגלי התשבונו שלמד בבית-הספר היסודי יכול לתאר את מיצויים של שני סגנים לראש הממשלה בנוסחה פשוטה: 0:2=0.

שמה אילרין אינגו שר תאוצר הראשון, העתיד לזכות עם התפטרותו בתואר סגן ראש-הממשלה. קדם לו, בשנת 1952, שר תאוצר הראשון של מדינת ישראל - אליעזר קפלן. אלא שקפלן נאלץ לפרוש מתפקידו מטעמי בריאות, אחרי שירות מצויין ורבי-פעלים ואילו אילרין...

לאתר תקופה ארוכה למדי, טבה כיהנו ממשלות ב"י ישראל ללא סגן ראש-הממשלה - ואיש לא הרגיש בחסר רונן - מונח ב'1963 אכא אכן לסגן ראש-הממשלה במס' שלתו הראשונה של לוי אשכול. אכן לא היה ממונה או על שום משרד וסגנות ראש-הממשלה נועדה לרוקם את מעמדו כספרים, כי אכן נהג להקפיד, שכלי התקשורת לא יתפסקו מציין תוארו. סגן ראש-הממשלה, אלא ימרו משרדו לכל ומה שום ספק - סגן ראש-המס' שלה ח' ש' יאכא אבן. סגן ראש-הממשלה, אלא יאכא אבן ומה יגאל אלון בתואר סגן ראש-הממשלה.

על מעלתם הרמה ועוצמתם הרבה של סגנים לראש הממשלה

הסגולי של האדם הנורא בתואר. יתכן, כמובן, כי סגן ראש ממשלה יהיה בעל עוצמה פוליטית, אבל במקרה כזה ישאב את סמכותו לא מתוארו, אלא מתפקידיו האחרים או מכוח אישיותו. והראיה: יגאל ירון לא נהשב מעולם מספר 2 בממשלת בגין אם כי הוא נושא בתואר סגן ראש-הממשלה. והתואר הרם הזה לא יקבע גם אם כוחו הממשי של אילרין בממשלה, עמדתו יהיה תלוי במשקלו הפוליטי בליכוד ובסמכויות הממשיות שיינתנו לו בתפקידו החדש בתחום ענייני הפנים.

הקורא יכול לשאול מדוע, אימא, מבקש לו אדם את התואר הרם סגן ראש-הממשלה? ומהי שאלה טובה היא מוכירה סופר ישר, שחדא אין לו קשר לעניינינו. מעשה בסקן ציבור, שקהלו הש" בע איתו כסורים. כאשר היה גואם כרבים היו מטילים לעברו כיצים סרוחות ועבנויות רקובות. כאשר היה הילך ברחוב היו מנחמים בו כיגיי גאלי וזלזלו, אלא איתו אשתו: מדוע דבק אלה בעשונות זה. המשרת את הילך ומשכנתו איתך בליפית וסון ו הסיב על האשפוז בתמיחה: והכבוד מה? כלום דבר קל הוא בענייני?

אלון נשא בתואר זה כעת שניהן בתפקידים שונים - שר הקליטה, שר החינוך והתרבות ושר החוץ. הרביעי במניין סגני ראש-הממשלה הוא פרופ' יגאל ירון, המשמש לשי הסנס הקואליציה כממלא מקומו הקבוע של מנחם בגין.

ברור לכל, כי אם יחלט למנות גם את אילרין לסגן ראש-הממשלה יהיה זה כדי לרפד את נפילתו/יצאתו מ' משרד תאוצר, ולא בגלל צרכים אוביקטיביים של גיוהל המדינה. מעולם לא חשנו, כי הסגן החליף לראש הממשלה כורע תחת נטל עבודתו וכי יש צורך להקל עליו ולשתף עמו סגן בנשיאה בעול. תוספת סגן שני לראש הממשלה לא תוכל להתקבץ אפוא כתרומה רבת-משקל לסדרו השלי של בישראל או למשפט החוקתי שלה.

חוק יסודי-הממשלה פוסר את כוונת סגן ראש הממשלה במשפט קצר ודלי-תוכן: "אחר השרים יכול יהיה סגן ראש-הממשלה". מלפני אן זו כוונה השוכה וחיונית לתפקיד הממשלה. על זה שורה שא"אשר בלתי. אלא אם רצונכם כפי המשפט החוקי - יכול יהיה אחר השרים גם סגן ראש-הממשלה. יכול יהיה, אבל יכול גם שלא יהיה. אין חבה, אין אונס. ואם יכול יהיה סגן אחר, אפשר לתקן ולקבוע - יכול יהיה שניים. ספק אם יעילו ולוהי שלא יזיקו.

סגן ראש-הממשלה הוא בעיקרו של דבר תואר רם, המחפה לא פעם על העדר סמכויות של ממש. שריום האחראים לפעולתם של משרדים חשובים - בטעון, חוץ, אצור ועוד - הם בעלי משקל רב יותר בממשלה מאשר שר שאיננו ממונה על משרד, המתחרך רק בתואר סגן ראש-הממשלה. במשרתו על אמרתו היועצה של צירציל אשפר לימר: "מכונית דיוקן עצרה ליד" משכן הכנסת ויצא ומנתה סגן ראש הממשלה. מדוקי הדברים אמורים לכבי הכוח הפוליטי הסמון בתואר המגלצל ולא לגבי ערכו

טכנות לקטעי עתונות

רחוב הרבט סמואל 4

ח.ד. 724, טלפון 234252

ירושלים

1979 נוב' 2 THE JERUSALEM POST

Jerusalem—facing the challenge

Jerusalem must be built, not debated over, writes MOSHE SHARON

THE BATTLE of Jerusalem has begun, though the cannons are still mute. It has been reported that when Dr. Yosef Burg, the scholar among our ministers, was asked to comment on the repeated references of the Egyptian Deputy Premier Mr. Hassan Tohamy to Jerusalem, he said that while Jerusalem is mentioned over 700 times in the Bible, it is not mentioned even once in the Koran. This, he said, settles the matter. As much as we would want the matter to be settled by a duel of quotations, in which the supremacy of the Jewish sources is overwhelming, the situation is not that simple.

In this day and age of cynical petro-politics, the national heritage of the Jews, based on the soundest of all religious-historic-cultural foundations, is brushed aside. Western politicians and journalists repeat, in the same breath, the idea about the importance of Jerusalem as the third holiest place in Islam. In short, the rule over unified Jerusalem by the Jews - the people for whom the city is the embodiment of its national, religious and cultural spirit - is under serious challenge. Simultaneously, the Arab claim to Jerusalem, which is far from being the shrine of either Islamic religion or Islamic civilization - is advocated with full "understanding." This is the power of oil.

THE QUESTION, therefore, is not one of right and wrong, in historical terms. Seven hundred years ago, Christian warriors were still engaged

in trying to re-conquer Jerusalem and only a hundred years ago every single European Christian power was endeavouring to strengthen its grip on one part of Jerusalem or another. In those pre-petrol days, the Christian world did not hesitate to base its claim to political prerogatives in Jerusalem on the Judeo-Christian heritage.

TODAY, the problem of Western politicians, is not how to do historical justice or to be loyal to the fundamental sources of Western civilization. It is how to appease the Saudi rulers, whose uncontrollable yearning to pray in an Arab Jerusalem has developed only since 1967.

In a world of political and petrodollar pragmatism, the most convincing of all Israeli arguments tend to fall on deaf ears. The Saudis have made it very clear that the production of oil and its adequate supply are closely connected with proper (read pro-Arab) progress in the solution of the Jerusalem question.

Talking will not take Israel very far. The only answer is the establishment, in the most massive way possible, of the Jewish presence in the city.

This is not a new idea. About a week after the liberation of Jerusalem, the late David Ben-Gurion went as far as to suggest the destruction of the wall of the Old City, to abolish a physical barrier inside Jerusalem. Fortunately, his idea was not accepted, but the late

Levi Eshkol, then the prime minister, understood the future of Jerusalem would be decided by actions.

All subsequent Labour Party governments concentrated their endeavours and budgets on establishing and developing the Jewish presence in East Jerusalem. A company was formed to reconstruct the Jewish Quarter, to renew Jewish life inside the walls of the Old City. New Jewish neighbourhoods sprang up all around Jerusalem - Ramat Eshkol, Ramot, the French Hill, Gilo, Neve Ya'acov and East Talpiot, the Hebrew University on Mt. Scopus, after 20 years of exile, renewed its academic life and its campus was enlarged to the dimensions of a small town.

Mayor Teddy Kollek and Eshkol stood behind this huge project, in which the public and private companies built over 1,900 apartments in the city. The extraordinary building activity supplied unlimited jobs to Arab manpower and contributed immensely to the unprecedented rise in their standard of living, and indirectly to the creation of peaceful daily relations between Jews and Arabs.

This was the situation which existed until about 2½ years ago. But the building activity in Jerusalem slowed down towards the end of the term of the last Labour government.

Under the present government, the neglect of the city has reached a dangerous point. There is a great distance between the enthusiastic talk about Jerusalem, and the real activity in the field. The number of flats being built by the Ministry of Housing has declined; no ministry has fulfilled the goals it set for itself. As a consequence, Jerusalem every year loses some 10,000 potential, and mostly young, Jewish inhabitants who cannot find - or cannot afford - accommodation in the city.

This trend has upset the city's demographic balance. The Arab population has been growing. In 1967, there were 72,000 Arabs in Jerusalem; by the end of 1978, that figure had increased by almost 50 per cent, to 107,000. In 12 years, the proportion of Arabs has risen from 26 to 28 per cent.

When Gideon Patt was minister of housing, he announced that in 1978-79, the construction of 5,900 housing

units would be started; in reality, housing starts numbered only 1,130.

The Ministerial Committee on Jerusalem, headed by Dr. Burg, two years ago announced that during the summer of 1978, 3,700 government employees would be transferred from Tel Aviv to Jerusalem. But with the exception of the prime minister's office, none of the Tel Aviv ministerial offices were abolished. The Ministry of Agriculture solemnly promised that all its Tel Aviv units would be transferred; I have not been able to ascertain that any of them have actually moved. When the transfer was discussed, the Finance Ministry experts forecast that by January 1979, 50,000 square metres of office space would be prepared; only a small part of this modest plan has been executed.

The committee, which has met about ten times in the last two years, has yet to reach a concrete decision, contenting itself with discussing previous decisions which had been implemented. The committee repeatedly stressed the importance of the new route to Jerusalem, via Beth Horon and Givon; that road has not been built.

The Ministry of Housing is now preparing 1981's building programmes. There are rumours

that the plans concentrate on West Jerusalem. This, if true, would have very grave political consequences. About a year ago, Mayor Kollek submitted to the government a five-year programme, in which the addition of 70,000 Jews to the population of Jerusalem, the extension of the area under the jurisdiction of the municipality and some physical constructive activity to deepen contact between the two parts of the city, were proposed. The estimated cost of the programme then was IL\$ billion. Very little has been done on the plan.

The battle on the West Bank is almost lost, but one may say that the West Bank has become a matter of debate in the Israeli public. However, as far as Jerusalem is concerned, there is no question about the existence of Israeli national consensus concerning its future.

Two thousand years of "if I forget thee Jerusalem let my right hand forget its cunning" is too much to overcome. But words and enthusiastic speeches cannot take the place of activity. The winner in the battle over Jerusalem will be the one who builds it.

The author is a senior lecturer in the history of the Islamic peoples at the Hebrew and Bar-Ilan universities.